

IN PACE IN IDIPSUM

XVI. ÉVF. 1915. 10. SZÁM.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

DORMIAM ET REQUIESCAM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

IT DEUM ADORAVIT.

ORIETUR JUSTITIA

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

SACRIFICIUM DEO

ET ABUNDANTIA PACIS

Ara egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephanum nyomda r. s.

SPIRITUS CONTRIBULATUS

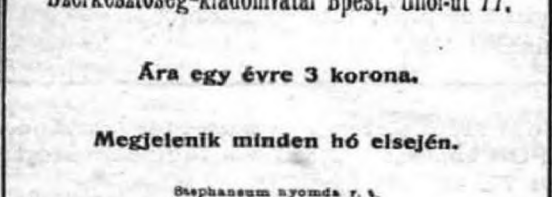
PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM. VERE PANIS ALIQUO

PLORABUNT SACERDOTES

ETTURTUR NIDUM ALTARIA

PARCE POPOLO TUO.

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM. VERE PANIS ALIQUO

ECCE AGNUS DEI

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM. VERE PANIS ALIQUO

ELECTORUM CONSERVASTI

CUJUS NON SUM DIGNUS.

ELECTORUM CONSERVASTI

TARTALOM: *Porubszky Géza*: Az Isten ölében. — *-f*: Aranyhullás. — *Szepessy László*: Óda az Örökimádáshoz. — *-f*: Tűzoszlop. — *-r -f*: A prelátus úr. — *f*: Sírván sír éjjel és az ő könnyei az ő arcán... — Balzsamcseppek. — *Székla Szilárd*: Ha nem eszitek az Emberfia testét... — *Timár Kálmán*: Emlékezzünk régiekről. — *Dr. Wéber Pál*: Néhány szó a lelki áldozásról. — *-f*: Krisztus a katonák között. — *Kriegs-Au Emil*: Az Oltáriszentség öntudatos tisztelete. — *Dr. T. L.-né*: Mókusok és rókák. — *Antal Margit*: Aranyvér. — *Rottenbücher Ilonka*: Krisztusarcból Judásarc. — *Röptében a nagyvilág körül*. — *Egyesületi élet*. — *Irodalom*. — *Kimutatás*.

«**Útmutató a magyarországi Oltáregyesület szervezésére**» most jelent meg.

Kapható: Országos Központi Oltáregyesület, Budapest, IX., Üllői-ut 77. Ára 1 kor. 80 fill.

KIMUTATÁS.

1915. augusztus hóban befolyt adományok: Krieger Anna 1 K, Damjanovits Ödönné 4 K, özv. Várkonyi Józsefné 2 K, Gebeze Erzsébet 1 K, Máday Józsefné 3 K, Zsitvabesenyői tagok 33.60 K, Szimői tagok 12.66 K, özv. Handrus Antalné 5 K, Galambos Mária 32 K, Szabó Mária 1 K, Szulák Gáborné 7 K, özv. Lakatos Béláné 60 fillér, özv. Polgár Istvánné 1 K, özv. Cseszkó Jánosné 1 K, Illés Györgyné 1 K, Ható Ignácné 1 K, Német Sándorné 1 K, özv. Pap Imréné 60 fillér, Bogyay Ödönné 6 K, Günther Teréz 2 K, Kuzsovits Péterné 1 K, Németh Ilona 1 K, Spi-sák János 2 K, Murin Jánosné 40 fillér, Gyurkóczy Éva 6 K, Keserű Elza 1 K, özv. Szöllösy Károlyné 50 fillér, Szöllösy Ilonka 50 fillér, Schönkorn Anna 1 K, Kuboscuk Angela 2 K, Szeiff Karola 2 K, Takács Gizella 4 K, Takács Karolin 2 K, Horánszky Ferencné 4 K, Váradí Andrásné 1 K, Traller Józsefné 1 K, Hol-lósy István 5 K, Halmi Nándor 2 K, Tóth Benőné 4 K, Wimpffen Mária grófné 4 K, Barabás Franciska 2.90 K, Borsódi Ilona 60 fillér, Stefais Irén 2 K, Béky Ferencné 1 K, Tóth Erzsébet 4 K, özv. Tóth Józsefné 2 K, Lukács Zsuzsanna 40 fillér, özv. Heinrich Ferencné választmányi tag gyűjtése 100 K, Fejős Istvánné 2 K, Szilva Andrásné 50 fillér, Kántor Tamásné 4 K, Gerstenbrein Andrásné 12 K, özv. Méhes Jánosné 4 K.

A pápai áldás szép plakettje a Szentatya arcképével elegáns kivitelű **LEVELEZŐ-LAPON** kapható a „Jézusom örömm” szerkesztőségében (Buda-pest, IX., Üllői-út 77. szám.)

Egy darab levelező-lap ára : 4 fillér.

100 darab ára : 3 korona.

Dicsőíttessék és magasztaltassék

Vég nélkül a legméltóságosabb Oltáriszentség!

AZ ISTEN ÖLÉBEN.

Havas előtt álltam májuskor.
Fényes volt az arca, ragyogó.
Fehéren csillanó palástján
Reszketett a sok hó.

Olyan volt ez a hegy, akárcsak
lithagyott, fehér márvány-oltár.
Völgy hajófenyűi susogták
Előtte a zsoldárt.

Rátapadt a kékiő mennyboltra
A tömjén szálló, puha füstje.
Ezernyi imázó jégvirág
Szűzi keble küldte.

Nagy titkon hallgatott a szentély.
Elnémult a zöldelő hajó.
Csak fent a hegy-kóruson játszott
A zengő madárszó.

... A tömjén-felhők közül lassan
Leszállott ekkor egy bérci sas.
Megszűnt a dal s halotti csend lett:
Mutatták az Urat,...

Porubszky Géza.

ARANYHULLÁS

AZ ÖRÖKIMÁDÁS-templomba pedig belépett egy asszony, csendben és szerényen. Ruhája sötét, egyszerű, csak a tartása fejedelmi, mint ott jobbról a királyné márványba lehelt alakja. Hal-kan, feltűnés nélkül tart előre, oda a nagy ívek felé, melyek, mint az örök élet vizei törnek az égbe. Néma csendben, zajtalanul lép, csak valami nehéz koppanás csendül meg keze mellett. De a másik percben már el is tűnik, észre nem véve, az oszlopok között. A fejedelmi asszony egy súlyos aranyat csúsztatott a perselybe.

Hogy könyvelnek el vajjon az angyalok pénzt az élet könyvében? Az emberek kinyitják a perselyt és csodálva suttojják egymásnak: 100.000 korona volt benne. Az élet könyvébe pedig be van vezetve: szive dobbant lenn egy nemes asszonymak, kinek kegyelmes az ő neve. Szerette az Úr házának díszét és az ő dicsősége lakásának helyét. Fonjatok neki rubintot, topázt és smaragdot égi koszorúba.

«És ülven Jézus a persellyel szemben, odatekintett...» (Mk. 12, 41.) Szemében megelégedés, kedves mosoly s hála. Néz onnan, fehér trónjáról, fehér kenyérszínből, arra, aki szerette az ő házának díszét és az ő dicsősége lakásának helyét.

Legyen ez a pillantás a mi kegyelmes asszonyunk legédeesebb jutalma.

A nagy számadás napján pedig legyen majd menedéke egy ima, a templomépitő Nehemiás imája: «Emlékezzél meg rólam, én Istenem és ne töröld el az én irgalmasságomat, amelyeket tettem az én Istenem házában és az Ő szertartásaiban». (II. Ezd. 13, 14.)

És akkor hullani fog nemes fejére az arany, mint a tavasz virága.

Ahol a kalmárzaj vad áradatja*
 Temeti el a szív siró szavát,
 Hol szenvedély tűzéből fonogatja
 Érdek viharja villámstorát;
 Miként haragvó tengeren a hold,
 Mely a tajtékra szelíden mosolyg.
 Mint a gazok fehér lilioma:
 Áll az Örökimádás temploma!

Örök imának ajka ez a templom,
 Amely az égre bízva fölzokog,
 Habár a szenvedés szigetje e hon
 S körötte zúg a tenger vád, szítók;
 A szenvedés kesergő anyyala
 Nevét azért mutatja új fala:
 Erzsébet szellemének otthona
 A szép Örökimádás temploma!

Hazám szive e város és e város
 Szive e templom, mely már földobog;
 Szava a szellő szárnyán szerteszálldos
 Harangok szive úgy zeneg, kopog...
 Amíg vér lüktet a magyar szíven,
 A város e nagy szive sem pihen,
 Sohsem temet el a múlás pora:
 Te szép Örökimádás temploma!

* Hősi halált halt költőnk gyönyörű ódájából.

TŰZOSZLOP

SZÉP vagy Budapest, magyarok városa a Duna két partján. Szép a hegyen királyi palotád aranyos tetője, lenn a vizek mellett ország-házad hallgatag főnsége, Mátyás templomodnak égbetörő tornya s komorságában ünnepélyes Gellérthegyed. Elnézlek kora reggelen, délutáni napfényben, csillagfényes estén s te mindig királynő vagy, a városok asszonya.

Budapestről csak húrokon pengetve lehet írni. Nem csoda, ha az idegenek kelet Párisának, Európa tengerszemének, a kontinens gyöngyének nevezik. Nincs is szépsége a természetnek, mellyel versenyre ne tudna kelni az a tájkép, mely a kupéból kinéző utas elé tárul, mikor a vonat átbog a vasuti hídon. A szem csak ámul. Természet vagy kultúra remekelt-e itt jobban? Azok a hidak, mint kifeszített függő ágyak, azok a fehér hajók a szelid habokon, mint tiszta hattyúmadarak, az a napsugár a korzón, az az áldott kék ég a házsorok felett!

Szép vagy, százszor szép vagy magyarok fénylő, ragyogó városa!

Vannak, akik napokig elbámulják a főváros nagy, modern palotáit, azokat a csodás kötömegeket, a Szabadság-tér kollosszusait, a nyílegyenes Andrassy-utat, a tündöklő kávéházakat. De mindent csak az látott, aki megnézte az esti Dunát is, a parti lámpák milliányi csillogását a víz játszói tükrén, ezt az ezeregy éjszaka mesevilágába való hindu ábrándot, mikor esacsognak a csillagok a vizek fényével, az ég a földdel s a hűvös szellő a habok tündérével.

Maeterlinck a «Kék madár»-ban egy gyémántot ad Tytly kezébe, melyen az egyet fordít s látja a dolgok belsejét. Hogy látja már most a magyar fővárost az, aki a maeterlincki gyémánttal nyúl hozzá és karcolja meg a csillogó külszint? Azok a szemek, amelyek eddig csak a büszke falakat látták, látják a vasgerendázatot, mely a házakat tartja. Máz, kéreg s külszinen át kibontakozik a belső. Szörnyű látvány! hisz itt romlik pusztul a velő. Valami rágja, marja az alapokat. Hisz itt rozsdás és penész és zöld lepra öröl! Itt nincs ép hely, nincs egy erős ín! Pedig gyémánt az, amin át nézek s nem kormos üveg. Métély vette bele magát a velőbe. Szegény piros alma, mily kár, hogy férges a belső.

Ti fővárosi emberek, ti fehérruhás, vasalt mellényes mosolygó párok ti hatemeletes házak lakói, paloták zsentrijei és kültelkek proletárjai: nagy a ti lelki nyomortok. Ti a halál árnyékában jártok. Vihogva önti rátok arany poharát az apokaliptikus asszony, ki tele van a káromlás neveivel kinek vörös és karmazsin a ruhája, arannyal és drágakővel és gyöngyökkel ékes, kinek homlokán van a név: misztérium! a nagy Babylon, a

fajtalanság és undokság anyja a földön. (Titk. jel. 174,5.) Szegények, a ti melletekre láthatatlan füst nehezedik, melytől elsápadtok és kihül kezetek. Lankadt fejetek, bágyadt szívetek. (Iz. 16.) Ó ti megfagyott gyermekek az istenfeledés grönlandi jégmezőin, lelketekre ránehezedik a jég, a szél, a tél.

A bűn és nyomor e szívetfagyasztó hideg éjébe belevilágít egy nagy tűzoszlop. Én legalább így látom az Örökimádás templomtornyát. Ebben a miazmás és gyilkos levegőben, melyben elgyöngülnek a térdek, begömbülnek a hátaik, elcsenevészednek a szívek s a halálmercvég jeges ujjai nyúlnak a lélekhez, kigyúl egy óriási felkiáltó jel, egy évig csapó lángnyelv, melynek zaja olyan mint az érelapra sújtó kalapácsütés, s e pünkösdi lángviharból kihallatszik egy szó: «Tűzet jöttem bocsátani a földre s mit akarok egyebet, hanem hogy fellobbanjon». (Lk. 1249.)

E tűznek fehéren izzó gyújtópontja ott van, hová a szem alig tud nézni az arcot megcsapó hőségtől, ott az égbeszökő gótívek árnyában, arra a fehér márványkövek felé, a fénylő gyertyák és őszi rózsák közelében, ott a búzakenyér misztikus rejtelmében: Jézus szívében.

«Ime a szív, mely annyira szerette az embereket.» Itt ég a tűzkatlan, a fornax ardens caritatis. Ki mérheti le e szívet, melynek szerelme számára — mint a költő mondja — kicsinyke volt a világ? Jézus szívének mélységes abyssusába nem lehet mérőónt leereszteni. Szeretett mindvégig, a végletekig. (Jn. 131.) Szeretettel járta be mezítlábosan kelet forró homokját és énekelte szépen, ardalitón, Shakespere-t és Dantet felülmuló poézissal: «Én vagyok a jó pásztor». (Jn. 1011.) Aztán odaadta magát, érthetetlen nagy hévvel s úgy halt meg kitárt két karral, mint a szeretetnek virrasztó, örök királya. De szerelmének isteni zseniálítása kitaláltatta vele a kenyér és bor szentségét, «a hit titkát» s abban itt virraszt köztünk már húsz száz éve, itt lélekezik, itt szeret tovább, az aranykalászkok és szőlőfürtök szinei mögött.

Budapest fia! kik a nagyváros bódító mámorába, vad villamoscsengésébe, zsivajos nyüzsgésébe vagytok dobva, akik azokban a fényes, de hideg cseppkőcsarnokokban fáztok, dideregtek, ide, ide a nagy tűzhöz, a piros lánghoz, ide meneküljétek, mint a Kárpátokban hóemberré gémberedett katona a tábortűzhöz, itt van valaki, aki melegít, mert szeret, itt van a város titkos, nagy kandelábere.

És menjétek, vigyétek szét, kiáltásotok ki az üzletek előtt, az utca-sarkokon és tereken, hogy aki fázik csak ide jöjjön, aki dermedt, csak ide siessen, ide a kapuhoz gyülekezzen az egész város (Mk. 133), itt a szeretet őslángjánál olvassa le mindenki lelke jégcsapját.

És akik idejönnek, meglátják a mennyország portálját.

—f.

A prelátus úr.

A FŐVÁROS legtávolabbi pólusában is Kánter Károly királyi várplébánosról szokás így beszélni. Neve fogalom; személye, egyénisége a főváros egyházi és valláserköleszi életének legerősebb típusa. S ennek a típusnak mélyen szántó vonalai: jellemzilárdsága a politikában, bátorsága és tekintélye a városházán, munkássága a katolikus tanügyek terén, nélkülözhetetlensége a katolikus mozgalmak sokaságában, arany szíve a magán és nyilvános karitatív munkában, de determináló mindezek között a prelátus úr lángbuzgalma a templomban.

Jól érzi magát mindenütt, ahol az anyaszentegyház jogai, dicsősége, a lelkek üdve érdekében valamit tenni lehet, de otthon valójában a templomban van. Nem a királyi vártemplomban és nem ebben vagy abban a templomban, hanem mindenikben, ahol az Oltáriszentség dicsőítésére ajkát megnyithatja. Még X. Pius, az eucharisztikus pápa nem ült szent Péter katedróján, amikor Kánter Károly már évtizedeken át a legméltóságosabb Oltáriszentség szent ügyeinek zászlóvivője volt. Már káplán korában egész Budapest plébánosa volt.

A reális élet a legszentebb egyházi tisztségeket is javadalom, beneficium névvel jelöli a munus ecclesiasticum rovására. Kánter Károly a munust és tisztséget mindig viselte, hordta szívének egész lelkesedésével és lelkének tüzes hitével akkor is, amikor nem volt beneficiuma. Ha a bensőség, a hitélet sok meleg tűzhelyet talál Budapesten a szerzetes-templomokban, zárdakápolnáknak, vallásos társulatok otthonában, már a plébániatemplomokban is, ezt Kánter Károly tette lehetővé. Ővé volt az úttörés nehéz munkája. S még ma is sokszor őt kívánják a betegek, haldoklók, gyengehitűek, az áttérők bármilyen távoli sarkában lakjanak a fővárosnak. Igen, majd a prelátus úrnál meggyónik, ő majd átveszi az egyházba stb. — mondogatják. Sohasem láttam páter Tomcsányinál annyi embert megfordulni, mint amennyi Kánter Károly szalonjában szokott naponta várni a prelátusra. A kegyelmes és méltóságos asszonyok mellett ott ül és vár a ferencvárosi polgárosszony. A prelátus mindenkit egyforma udvariassággal, kedvességgel fogad és vállalja el ügyének támogatását.

Akik meg értékesebb lelki kincseket keresnek nála, azok a gyóntatószékben kutatják fel. Órákat tölt a gyóntatószékben, de azért nem abszolvál nagy tömegeket. Akik azonban a prelátusra bízzák lelküket, azoknak gondja és lelkiismeretessége a legkisebb dolgokra is kiterjed.

Budapest vallási fellendülésének története Kánter Károly lelkipásztori működésénél kezdődik. Azért nem mondjuk, hogy ő Budapest

hitéletének restaurátora, ő csak reátalált a thesaurusra, a kincsre, mely örök, felfedte a gyöngyöt, melynek értéke mindenekfeletti, megnyitotta az öröknek azt a forrását, mely az életet hordozza a legméltóságosabb Oltáriszentségben. A legméltóságosabb Oltáriszentség a restaurátor, a megújítás szerzője és ápolója, Kápter Károly érdeme csak annyi, hogy őt méltatta a közvetítő szerepre a gondviselő kegyelem, gratia, amely olyan kényes és válogató, mint Noé galambja.

A szöszéket azért szereti annyira, mert innen legtöbbnek hirdetheti e szentség csodálatos erejét. A katechetikai methodusok az eucharisztikus nevelés érdekében igen ajánlják, hogy minden vallási igazság fejtegetésénél és magyarázásánál keressük a kapcsolatot, a vonatkozást a legméltóságosabb Oltáriszentséghez. E cél érdekében merjük mondani, katecheták állják körül Kápter Károly szöszékét. Nem hallottunk még tőle szentbeszédet, amelynél csodálatos hite és intuitiója ne vezette volna hallgatóit az Eucharisztia trónja elé.

Ha pedig egyenesen róla beszél, akkor kifogyhatatlan s azok a híres, lángoló lelkesedéssel és tüllel elmondott hosszú, ötnegyedórás és másfélórás prédikációk, rendszerint eucharisztikus beszédek. Nagy szónok. De nem keresi a szónoki eleganciát, a kifejezés szépségét, a beosztás arányosságát, ezért nem hasonlítjuk Banghához. Senkitől sem áll; pedig annyira távol, mint Prohászkatól. Ő egyszerű, világos, mindent megmagyaráz; de magyarázata nem a tanár hideg fejtegetése, hanem csupa lélek, lelkesedés, tűz és erő.

Ezt a lelkesedést, melyet az Eucharisztia táplál benne, beleviszi minden társadalmi, hitbuzgalmi mozgalomba. A csalódás, sikertelenség, a legnemesebb törekvések elfajulása sohasem téríti el útjából, mert lelkesedését le nem győzhetik.

Lelkesedésében azonban egy érdekes lélektani antithesis rejlik. A lelkes emberek rendszerint hirtelenek, gyors elhatározásúak. A prelátus úr Cunctator, tízszer is meggondolja, megváltoztatja s csak akkor tud megnyugodni, ha lelkiismerete azt súgja, hogy Isten akaratával áll szemben.

Eucharisztikus lelkülete konzerválja benne azt a tulajdonságot, melyet úgy szeretnénk nevezni, hogy mindig ifjú marad. Mindig ifjú marad abban, hogy minden új mozgalom iránt fogékony s vezérévé lesz, mindig ifjú marad, mert a fiatal papság, mely templomában, az Örökimádásban működik, mindig szeretetének, figyelmének legfőbb tárgya volt, mindig ifjú marad, mert bár tud igazán előkelő lenni és reprezentálni, mégis kimondhatlan egyszerű, kedves, önmagát teljesen elrejtő társas érintkezésében. Jellemzően mondták egyszer az Örökimádás-templom ministránsai: «Ugy-e, főtisztelendő úr, a Kápter tisztelendő úr méltóságos úr?» De azért továbbra is tisztelendő úrnak szólították, mert

ép olyan közvetlen, kedves, leereszkedő volt mindig, mint az ő tisztelendő uruk, aki őket tanítja.

Egy dolgon ezek után senkisésem fog csodálkozni s ez az, hogy Kánter Károly prelátnak, ki ennyire egybeforrt a legméltóságosabb Oltáriszentséggel, minden mozgalom, intézmény közül legjobban az oltáregyesületet szereti. Rajongóan szereti.

Kánter Károly életpályája az oltáregyesület története. Mély hite, hogy az oltáregyesület felette alkalmas és végtelenül könnyű eszköz nagy tömegek bevonásához a vallásos életbe. Előkelőség otthona, az egyszerű nép kedvence az oltáregyesület. Szabályait mindenki könnyen megtarthatja s vele egyszersmind a jótékonyság legnemesebb formáját — templomok, missziók istápolását gyakorolja.

Hogy mit tett Kánter Károly az oltáregyesületért a belvárosi templomban, az Angolkisasszonyoknál, a Rákos-utcában, a királyi várkapolnában, a budai szent Erzsébet-templomban, az egész országban és legfőképpen az oltáregyesületi palotában és templomában, annak létrehozásában az Üllői-úton, arra csak egy monografia felelhetne meg.

Mindezek a tények legyenek mentségére a budapesti oltáregyesületnek, mikor lapjában, az Örökimádásban, amelynek nem hivatása embereket méltatni, maga elé rajzolja a prelátnak fényképét, egyéniségének, jellemének képét, tudván azt, hogy belőle csak az Oltáriszentség hitéletét és imádatát tanulja. Maga elé rajzolja, megörökíti azt akkor, amidőn a hercegprimás ő eminenciájának előterjesztésére Őfelsége az esztergomi főszékeskáptalan kanonokjává nevezte ki, mert minden budapesti oltáregyesületi tag örömebe, országos igazgatójának kinevezése felett belesajog a fájdalom afelett, hogy Budapest s talán az oltáregyesület is elveszti az ő prelátnak.

— r — f.

Sírván sír éjjel és az ő könnyei az ő arcán...

A Mester szava: Ez az a táj, a tökéletes diszű, az egész föld öröme? Ez a nemzetek asszonya s a tartományok fejedelme? Így kell téged látnom, félszigetek királynöje?

Mivé lett a mezőkön keresztm árnyéka. Feljűk néztem s ők elfordították arcukat. Európa útjai sírnak, azért, mert kiömlött rájuk a vér. Minden ő falai ledöntve, hídjai beszakadva, vetései megszenesedve.

Vassal gyilkolnak és messzeli dörgéssel. Vonataik páncélban vannak, hajóik feketén füstölögnek. Elvitték közülök minden szépeiket, lekaszálták a nemzetek virágát. Elveszték az ő fiaik és gyermekeik fogásba kerültek.

Hogy sötétült meg az arany, változott el a legszebb szín!

Nyögnek a földek, mert nemzet kelt nemzetre és ország ország ellen. Kiöntötték a tüzet és nagyobb lett ágyúik dörgése, mint a tenger moraja az ő haragjának napján.

«Sírán sír éjjel és az ő könnyei az ő arcán...»

Vas forgatta fel ősvényeiket és megtörte minden csontjukat. A földön feküdtek a gyermek és öreg. De a felhők is elfogták az eget, hogy ne menjen fel az ő imádságuk.

Kiesett szívük öröme. Lehullott fejük koronája.

Kenyeret keresnek és minden kincseiket ételért adták. Pénzért isszák a vizet és nem adatik lelküknek pihenés. A gyermekek kenyérért sírnak és nincs, aki törne nekik. Akik dúskálódva lakmároztak, az utca közepén terültek el.

Nézzétek és lássátok, van-e fájdalom, mint Európa fájdalma. Azok, akik hazajöttek, botokra nehezdedtek, fejüket gyalcskötés takarta. Feketébe öltöztek a városok és gyászfátyolba a leányok. Földön ülnek és hallgatnak az anyák az ő fájdalmuk nagysága miatt, midőn kilehelték fiaik lelküket.

Európa, Európa, hányszor akartam összegyűjteni fiaidat, mint a tyúk gyűjti össze csibéit és nem akartad.

Ti mindnyájan, kik elmentek az uton, emlékezzetek meg szegénységemről, az ecetről és epéről, mert sok az én sóhajom és szívem szomorú.

Egy kis diák szava: Édes Jézus, ne állj itt az éjjelben. Hagyj fel-ágaskodnom, hogy megtöröljem vizes homlokod. Ne nézd a föld országait, nézz minket, akiké a mennyek országa. Meglátod, mi milyen jók leszünk.

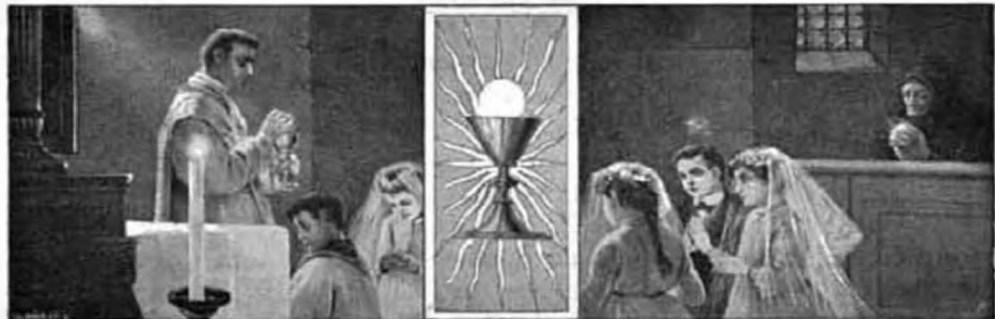
(Az Úr hosszan szemébe néz és megsimogatja az arcát.)

—f.

Balzsamcseppek.

GESTVÉREK, forduljunk az Isten anyjához, ahhoz a fájdalmas anyához, ki fiát a kereszten függni látta s hallotta, hogy fiat ad neki maga helyett... minket! Legyek én is a fájdalmas Anya gyermeke, legyek gyermeke akkor is, ha szenvedek! Vezessük be e fájdalmas Anyát apáinktól megfosztott gyászoló családainkba, állítsuk őt, mint fájdalmas özvegyet az özvegyen maradt fiatal asszonyok mellé, állítsuk gyámolul, állítsuk vigaszul. Emeljék fel hozzá mindnyájan szemeiket s érezzék meg, hogy ő az az «élet, édesség, reménység» s hogy ő megérti azokat, kik e siralom völgyéből hozzá kiáltanak s meg is vigasztalja őket. Akkor az ilyen családi kör, az ilyen magára maradt szenvedőnek szobája szent cella lesz, hol jó lelkek laknak, dolgoznak, iparkodnak s e cella ablakaiból is végtelen kilátások nyílnak... kilátások az élet keserősége után fényes kárpótlásra... örök életre... boldog viszontlátásra; kilátások Krisztus országára! E kilátások hívogatnak s a lelkünk feléjük tart! Biztos, hogy odaér, hazaér s ott azokat is megtalálja, kik nélkül itt a lelke folyton hazasíró, hazajáró gyermeke az Úr Istennek. Türtöztesse magát, majd eljön érte is!

Prohászka műveiből.

Ha nem eszitek az Emberfia testét...

SOK MINDENFÉLE hang akar feltörni az emberi szívből és százfélé vágy kíván érvényesülni. Van egy közöttük, amely «nem verseng és nem kiált», amely a lélek legmélyebb természetéből fakad s amelyet épen azért csak azok vesznek észre, akik a lelkük legmélyére szállnak. Halkan beszél és a szenvedélyek túlharsogják. Ennek a hangnak akar az eucharisztikus Jézus utat törni, ezt akarja diadalra juttatni. Hadd törje át az énünk kemény rétegeit és csirázzon ki a göröngyből. Ne pusztuljon el belé, ne merüljön el benne, hanem táplálkozzék belőle, törjön fel az ég felé, csillogja vissza harmatos virágaival a Nap sugarát és hűsítse a levegőt. Hiszen Jézus országának mustármagja ez.

Ó, mily szép tervei vannak Jézusnak lelkünkkel, mikor beléje száll. Öntudatunk alig ad róla számot, hogyan dolgozik ott és hogyan akar bennünket önmagunkhoz, az uralkodásra született, maradandó, igazi énünkhöz juttatni.

Mélységes mély tátongás burkolata az ember. Egy nagy negatív. Csak az üresség héjja. Hiszen ha ismer, akkor is *mást* ismer és ha akar, akkor is *mást* akar. Arra van hivatva, hogy valami másnak a tartálya legyen. Olyan, mint az edény, amelynek meg kell telnie. És ha betelt, akkor éri el önmagát, akkor lesz ember a szó szoros értelmében, akkor lesz *embernyi* ember. Tökéletes embernek lenni annyit tesz, mint embernek lenni a szó tökéletes, teljes értelmében. Úgy, hogy semmi se hiányozzék az emberből, ami az emberi fogalom teljességéhez tartozik. Érje el mindazt, amiért természete sír, teljék be, nyugodjék meg. Legyen embernyi ember.

Ez a rendeltetése. Ez van leírva szíve legmélyébe. Véres verítékekkel dolgozik rajta minden ember, hogy megteljék szíve és betöltse sok-sok szanaszét húzó vágyát, csittítsa szívének örök szomjuságát. Ezt akarja tulajdonképpen, amikor kincset kincsre gyűjt. A lélek lelke hajtja,

ha szerelmeket keres. Értzi ürességét és érzi, hogy híjával van valaminek. Sajog benne ez a tátongás, fáj neki és be akarja tölteni. Ez a tátongás a gyökere, oka minden emberi akarásnak.

Ha azután az öntudat felszínére jut ez az üresség, mohón fordulnak az emberek a dolgok felé. Talán ez lesz az — gondolják magukban — és utána nyúlnak. És akkor látják meg, hogy nem ez az. Nem ez az, ami után a lelkük legmélyén valami sír. Nem ez az, ami képes volna megnyugtatóni a lélek sóvárgását. Nem ez az, amit akarunk. Másért vert a szívünk, mint ami után nyúlt a kezünk. Sírva látja meg: ez se minden. Bizony nem minden. Akkor másfelé fordulunk és új utakra térünk, új lelkesedéssel és új reményekkel és új csalódásokkal és új szenvedésekkel. A Danaidák átkos munkájára vagyunk kárhóztatva, akiknek feneketlen hordót kellett teletölteniök és a hordó üresen maradt. A mi lelkünk feneketlenségében is — hiába minden — elvesznek a parányi dolgok.

Ez az élet sora, ez az emberiség tragédiája. Miért? Mert nem akarja belátni, hogy a szive feneketlen mélység, amelyet nem tölthet be más, csak a Végtelen. Végzetes tévedése, hogy ő dönti el, mi boldogít. Amióta a paradicsomi kígyó bennünk hagyta fullánkját, olyan hajlandók vagyunk elhinni, hogy a mindentudás fájában, a bűnös engedetlenségben és öntörvényszabásban van az istenülés és boldogulás titka. Mohón fordulunk a véges dolgok telé, meg akarjuk nyerni az egész világot, lelkünknek pedig, a mi szegény, árva lelkünknek kárát valljuk. Tulságosan mohók vagyunk. A legelső kínálkozó alkalmat megragadjuk, hogy kielégüljünk. Munka, önmehtagadás nélkül akarunk boldogulni. A természet örök parancsát, a lélek mély, de halk intő szavát nem beteljesíteni akarjuk, hanem elesztíteni.

Cseppet sem teszünk okosabban, mint a gyerekek, akik síró társtól megijedve, megfojtották őt, hogy elhallgattassák. Ők is, mi is a sírást akarjuk elfojtani és nem a bajt, melynek a sírás csak jele. Nem orvosoljuk a fájdalmat, csak megöljük szövetét. Élvezetekkel és társaságok víg kacajával akarjuk túlharsogni a lélek szavát és kitagadjuk énünk énjét. Mégis csak ostoba ember, aki hogy valami kényelmetlent ne legyen kénytelen hallani, ólmot önt a fülébe, kiszurja a szemét, hogy ne kelljen valami ijesztőt látnia. Ez a világfiak eljárása. Okos eljárás ez?

Eljő az idő, amikor ez a hang feltöri magát, kiáltani fog, meg kell majd hallani és nem lesz többé intés, hanem rettenetes vád. Eljő az idő, amikor az önkéntes süketek hallásra kényszerülnek és jaj lesz, ha ez a nap csak a halál után jön el. Feldúlja majd nyugalunkat, szétmarcangolja lelkünket és pokla lesz neki. Mikor a Balaton fehér jégmezője felhasad, azt mondja a nép, hogy a tó méhében, alvó óriások

ébredtek fel. Mekkora lesz a rianás, mekkora a szívhasadás, ha a mi lelkünk mélyén az alvó óriások fölébrednek! Micsoda szívet hasogató hang ez, amelyik lelkiismeretünkbe szól és jogot követel magának és azt kiáltja nekünk: hogy *omnis caro foenum et omnis gloria eius quasi flos agri cadet.* (Is. 40.) Minden test fűszál és elmulik minden dicsősége, mint a mező virága. Akkor meglátjuk majd, hogy az isteni parancs és az emberi szív megtelése egy és ugyanaz. Meglátjuk majd, hogy boldogok az *embernyi* emberek, Isten hasonmásai. Meglátjuk, de boldogok akik nem látnak és mégis hisznek.

Az embernek ezt a természetét, a törvénynek és a boldogságnak ezt az egységét érezte át Krisztus, mikor azt mondotta: Bizony, bizony mondom nektek: «Ha nem eszitek az emberfia testét és nem isszátok az ő véré, nem leszen élet tibennetek». (Ján. 6, 54.) Olyan panaszosnak és szomorúnak képelem az emberfia hangját e szavaknál; mélységes meggyőződés, részvét, az egész emberiség tragédiájának a megértése és átérzése rezeghetett benne. «Mert ő tudta, mi van az emberben» (Ján. 2, 25.) és tudta azt is, hogy ő az élet kenyere, hogy aki hozzá jó, nem éhezik és aki benne hisz, soha nem szomjúhozik (Ján. 6, 35.) és «ha valaki a kenyérből eszik, örökké él». (Ján. 6, 52.)

Tudta, hogy a lelkünkben sajtó ürt nem töltheti be más, csak a Végtelen és csakis oly módon, ahogy Ő akarja és oly törvények révén, melyeket Ő szerzett. Láta, hogy nélküle örökké üres marad a szív és örökké éhezni fog. Keresni fogja, de nem találja meg soha. Olyan lesz, mint a száraz levél: talán színes és hangulatos, de élettelen. A halál és elmulás szaga lesz rajta, legyen az lágy, mint a hervadó rózsáé, vagy visszataszító, mint a hulláé. Nem lesz élet benne, nem lesz élet benne. Megőrzítő gondolat egy szív számára, amelyik úgy tudott szeretni, mint Jézusé. Az egeknek kell megnyílniok és harmatozniok. A dolgok talán boldogítanak, de csak addig, amíg nem a mienk. A lélek a maga erejéből üres marad. Amióta az embert kiűzték a paradicsomból és a paradicsomot kiűzték az ember lelkéből, a mennyet szomjúhozó ür sóvárg a Végtelen felé.

Ha nem eszitek az ember fia testét és nem isszátok az ő véré, nem lesz élet tibennetek.

Szikla Szilárd.

Oh, ha tudnád az Isten ajándékát, ki az, aki veled beszél, talán te kértél volna föle inni és ő adott volna neked élő vizet.

Á szeretet tanítványa.

Emlékezzünk régiekről.

Apróságok Budapest multjából.

RÉG MŰLT századok hosszú évtizedein keresztül is szakadatlanul nyomon kísérhetjük a legméltóságosabb Oltáriszentség tiszteletét a mai Budapest területén. A régi Buda és Pest hívő népe mindenha buzgókodott a szentségi Úr Jézus imadásában, tiszteletének terjesztésében. Számos történeti adat tanúskodik erről. Buzdításul, emlékezésül bemutatok néhány apró adatot.

1. A Krisztus teste társulat.

A Nagyboldogasszony plébániatemplom (mai Mátyás-templom) hívei már a XV. században az oltáregyesülethez hasonló társulatba szervezkedve iparkodtak tőlük telhetőleg előmozdítani a legméltóságosabb Oltáriszentség tiszteletét. Ezt a Krisztus-teste társulatot az eddigi adatok világánál 1461-ig tudtuk visszavezetni; de sejtettük, hogy a társulat jóval előbb fennállott már. S tényleg, már 1450-ben is működött. A Boldogasszony-egyház plébánosa 1450-ben átfírt Bártfa város tanácsához s arra kéri őket, hogy Ágoston bártfai polgáron hajtja be azt a pénzüsszeget, mellyei nevezett a Krisztus teste társulatnak tartozik.¹

Még előbb-utóbb igazolást nyer az a föltevés, hogy a Krisztus teste társulat egyidejű a Nagyboldogasszony-templom Krisztus teste oltárával. Ezen oltár meg volt már 1375-ben.

2. Farsangi szentségimádás.

A budapesti belvárosi plebániái templomban évről-évre hagyományos ténnyel tartják meg farsang három utolsó napján a szokásos engesztelő szentségimádást. Ez a hagyományos szokás 1748-ig nyúlik vissza. 1748-ban tartották meg a templomban először a farsangi szentségimádást. Hogy ezen alkalmat ünneppé avatták, azt sejtethetjük az előkészületekből. Herics Ferenc plebános február 23-án az ájtatos társulatok elnökeivel megbeszélést folytatott s arra kérte őket, hogy az egyes társulatok vállaljanak testületileg közös imaórát. Ez ugyan nem történt meg, de a társulati tagok, kiki a neki legalkalmasabb időben, annál buzgóbban jelentek meg az imádáson.²

¹ Iványi Béla: Bártfa város levéltára. Budapest, 1910. 99. l.

² Némethy Lajos: A pesti főtemplom története. Budapest, 1890. I. b. 373. l.

3. Negyvenórai szentségimádás.

Elemi csapások, pestis, háború idején gyakorta tartottak Budán is, Pesten is engesztelő és könyörgő ájtatosságokat. Így olvassuk, hogy az 1750-ik év júniusában sáskajárás pusztított a budai határban. Oly tömegesen lepték el a sáskák a szántóföldeket, hogy a termést is már elveszítettnek hitték. A jámbor hívek június 28-án kezdődőleg negyvenórai szentségimádást rendeztek, kérve a kenyér színében rejtőző Urat, hogy mentse meg az «életet». Égi segítséget kértek, hogy tönkre ne menjen az emberek vetése.

Az örökösödési háború (1740—1748.) s a hét éves háború (1756—1763.) alatt is nagyon sokszor tartottak nyilvános ájtatosságokat mint Budán, mint a pesti templomokban. S mikor a héteves háború az 1763. évi február 15-iki békével szerencsésen beveződött, hálaadást végeztek. Április 10-én kezdődőleg a Nagyboldogasszony-egyházban a békekötés örömeire újból negyvenórai szentségimádást tartottak.³

Búban és vészben, örömben s bánatban vigasztalások, megnyugvás s örömmek kútforrása a szentségház. Isteni lakója vár és hív: «Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradtak és terhelve vagytok s én megnyugtatlak benneteket.»

Mária Terézia miséje.

A Habsburgoknak hagyományos vallásossága, nevezetesen az Oltári-szentség iránt lángoló tisztelete élvén-élt a dicső emlékü Mária Terézia királynőben. E tekintetben példaképül szolgálhat nekünk. Ezúttal csak arról akarok két példát felhozni, mily buzgó volt a fenkölt szellemű uralkodónő a szentmishallgatásban.

Mária Terézia királynő 1751. augusztus 4-ikén férjével, I. Ferenc római császárral és Károly lotharingiai herceggel Pestre érkezett s 13-áig tartózkodott itt. A legközelebbi vasárnapon, augusztus 8-án reggel kilenc órakor a fenséges vendégek a budai Nagyboldogasszony templomba mentek misére. A templom ajtajában a jézustársasági tagok palástban fogadták őket s a rektor vecsernyepalástban nyújtotta a szenteltvizet. A fejedelemasszony és kísérői számára a Szentháromság régi oltára mellett kárpitokból trónt emeltek. A királyi vendégek az imázsámolyra térdeltek s egymásután két szentmisét hallgattak. Először a királynő gyóntatóatyja, Kampmiller Ignác jézustársasági atya mondott csendes misét, majd Reck József jézustársasági atya, vizivárosi lelkész végezte

³ Némethy Lajos: Nagyboldogasszonyról nevezett budapestvári főtemplom története. Esztergom, 1876. 183—184. l.

ezt is: Aki e kenyeret eszi, örökké él». Az evangéliumban számos helyen találkozunk az Úr Jézus lelkesítő, bátorító, hívogató szavaival, melyek az Oltáriszentség vételére buzdítanak.

Angyali kenyérnek nevezzük az Oltáriszentséget, mivel a szentségi színek Istent takarják, kinek boldogító látását az angyalok élvezik; de a valóságban az emberi élet igényeihez és céljaihoz van mérve: nemcsak a remeték kenyere, nemcsak a szenteknek és erőseknek szól Krisztus szeretete, hanem a gyöngéeknek is. Ebben az értelemben buzdítja szalézi szent Ferenc Philotheát: «Neked pedig, mint gyarlónak, gyöngének és betegnek, különösen szükséged volna, hogy többször magadhoz vedd a tökéletesség szerzőjét, az erősség Istenét és lelked orvosát.»

Ha pedig a szentáldozásnak lelki életünkre gyakorolt sokféle hatáseit részletezzük, bármilyen szempontból tekintünk is az Oltáriszentséget, minden arra buzdít, oda irányul, hogy minél gyakrabban jelenjünk meg az Úr asztalánál. De előfordulhatnak körülmények, melyek a mindennapi vagy gyakori szentáldozásban bennünket megakasztanak, gátolnak. Ámbár megvolna a készség, sőt az őszinte kívánság és vágyódás is az Úr szent testével való egyesülésre — noha elkészítjük lelkünket gondosan, hogy kedves lakóhelye legyen Üdvözítőnknek — megtörténhetik, hogy nem lesz módunkban, nem fog rajtunk múlni, hogy a szentáldozásban valósággal részesülhessünk. Ez esetben végezzünk lelki áldozást. Hogyan tegyük ezt?

A trienti zsinat az Oltáriszentségről szóló IV. fejezetének 53. pontjában mondja, hogy az Oltáriszentségből «a legbőségebb gyümölcsöket» azok nyerik, akik «szentségileg és lelkileg veszik az Oltáriszentséget». De ép előbb említettük, hogy körülményeink akként alakulhatnak, hogy valósággal nem jelenhetünk meg az Úr asztalánál vagyis szentségileg nem áldozhatunk. Ilyen esetben lelki áldozást végzünk. A zsinat meg is magyarázza «a pusztán lelki áldozás» lényegét. Lelki áldozást azok végeznek, kik «vágy és kívánság szerint eszik ama nekünk adott mennyei kenyeret, élő hittel lángolva, mely a szeretet által munkálkodik». A lelki áldozást tehát nagy, lángoló, élő hittel kell végeznünk, összekötve ama őszinte vágygal és kívánsággal, hogy bárcsak valósággal áldozhatnánk. A meghatározásból következik, hogy a lelki áldozást nem okvetlenül kell templomba végeznünk; ezért naponta többször is végezhetünk lelki áldozást. Sőt, noha reggel valósággal, szentségileg áldoztam, ugyanaznap is többször végezhetek lelki áldozást, valahányszor felindítom magamban az eucharisztikus, a szentségi Úr Jézus iránti szeretetemet és szívem óhaját, hogy: Uram! Egy pillanat boldogabb Tennélad, mint ezer más Nélküled. Valahogy Péter apostol érzéseit kell átélnünk, midőn örömeiben felkiáltott: «Uram, jó nekünk itt lenni»,

vagyis: Uram! Tenálad a legjobb, a legboldogabb, a Te közelségedben, a Te barátságodban, a Te szeretetedben. Aquinói szent Tamás tanítása szerint akkor végezzünk igazán lelki áldozást, ha «forrón óhajtjuk Jézust az Oltáriszentségben magunkhoz venni és bensőleg egyesülni Vele, mintha Őt valósággal magunkhoz vettük volna». A szentek állandóan gyakorolták a lelki áldozást. Szent Ignác első társa, Faber Péter atya szokta mondani, hogy «a lelki áldozás rendkívül előmozdítja a szentségi áldozásnak méltó vételét». A trienti zsinat is nagyon ajánlja a lelki áldozást, melyből «bizonyára igen nagy hasznokat» nyerhetünk.

Ha semmi akadályja sincs annak, hogy valósággal, szentségileg áldozzunk, úgy áldozunk buzgón, lángoló hittel, odaadó szeretettel és semmi se tartson bennünket vissza az Úr asztalától. A szentségi színek alatt való áldozást sohase mulasszuk el azon a címen, hogy megelégszünk a «pusztán lelki áldozással». A lelki áldozás a trienti zsinat szavai szerint valóban nagy haszonnal jár, de a zsinat hozzá teszi, hogy lángoló hitünkkel legyen összekötve az őszinte s igaz kívánság és vágy is az Úr Jézussal nemcsak lelkileg, de szentségileg is egyesülni. Indítsuk fel magunkban minél többször a szeretet indulatait, a szent óhajtás és kívánság érzelmeit, mert így bizonyára tökéletesebb lesz előkészületünk és hálaadásunk is gyakori szentáldozásainknál. Ha ilyen értelemben vesszük és tekintjük a lelki áldozást, úgy azt lelki előmenetelünkre és hasznunkra fogjuk gyakorolni. De a lelki áldozást csak akkor végezzük a szentségi áldozás helyett, ha az utóbbiban tényleg akadályozva vagyunk. Ez okból hangsúlyozza a trienti zsinat: «Világos, hogy legnagyobb és mennyei javaktól fosztják meg magukat azok, akik — ámbár az Úr testének valóságos vételére is elkészülhetnének — elegendőnek tartják a szentáldozásban csak lelkileg részesülni». Ha valaki könnyen templomba mehetne és meg is áldozhatna, de lustaság, renyheség visszatartaná, mondhatná-e az ilyen, hogy megelégszik, ha lelki áldozást végez, mely szintén nagy haszonnal jár? Nem. Vagy ha valaki elmenne templomba és semmi akadály sem forogna fenn, hogy áldozék, de azt mondaná: Csak lelki áldozást akarok és fogok végezni. Vajjon volna-e az ilyennek igazi vágyódása és őszinte kívánsága az Oltáriszentség után? Nem. Ha igazán kívánna áldozni, meg is tenné. Ez éppen olyan, mintha valaki terített asztalhoz karbatett kezekkel ülne és mondaná: Nem eszem, megelégszem az étvággyal. Az Oltáriszentség utáni kívánság, melyet tett nem követ, olyan kívánság, mely tulajdonképen nincs meg, az ember csak beképzeli, hogy meg van. Ezt annál inkább is ki kell domborítanunk, mert akárhányszor megtörténik, hogy a lelki áldozás igazi fogalmával nem vagyunk tisztában. A lelki áldozás hasznosságának és áldásos hatásának nagysága egyenes arányban van a szentségi áldozás utáni vágyódás

nagyságával. Ha e kívánság minden nehézség nélkül cselekedetben is nyilvánulhat és mégis elállunk a szentáldozástól, az ilyen kívánság mindenesetre csekély, mondhatjuk semmi; hatását sem tekinthetjük különbnek.

Ezek azok a szempontok, melyek mindig lelkünk előtt lebegjenek és megértvén és ismervén a lelki áldozás természetét, lényegét és módját, a szentek példájához hűen végezzük azt minél gyakrabban.

dr. Wéber Pál.

Krisztus a katonák között.

AMESTER, az a régi és mégis örök Mester, nem tudja megtagadni kedvteléseit a most dúló világháborúban sem. Valamikor régen, Kaifarnaumban, «az ő városában», hol római katonák kasztelluma volt, gyakran jött össze velük. Látta a római sasokat, a fénylő sisakokat, a marcona tekinteteket. Szerette ezt a szikár, zord sereget, azokat a mélytűzű, fekete szemeket, melyekben ott villogott a velükszületett virtus egy-egy lángocskája. Sőt egyszer nyilvánosan is kimutatta irányukban érzett rokonszenvét, mikor a helybeli századosnak, a gyűlölt, a zsidónépet letipró nemzet századosának szolgáját, csodás módon meggyógyította. Ez alkalommal oly szavakkal tüntette ki a magát mélyen megalázó, tüzesített századost, amely örök időkre a legszebb eulógiák közé fog tartozni.

És most, a világháború vérözönében, Krisztus megint katonákkal jár, seregekkel megy, velük van a kaszárnyákban, elkiséri őket a virágos vonatokra, ott áll mellettük a tűzben, kötözi sebeiket a front mögött. Ő a seregek Ura. Aki látta már a katonák tömeggyónásait, látta azokat a forró, könnyes szemű áldozásokat templomokban, kórházakban, kaszárnyákban, aki látta mily bizalommal hozzák a katonák megszenteltetni a zászlót, hogy őrzik nyakukban azt a kis keresztet s hallotta szívük élményeit a tűzben, szóról-szóra veszi, hogy Krisztus a katonák között van, ott világít fehér ruhája a csukaszürke színek között, ott fújja a szél hosszú szép haját a rajvonalban.

Valamikor régen katona állt az ő halálos ágyánál, a keresztfa tövében és tett mellette nagy vallomást. Most ő térdel a sebesült katona mellett a kötözőhelyen és fogja le a haldokló szempilláját.

S mikor látja az üvegesedő szem szóltanul könnyező hálálkodását, újból elmondja a régi szót: Bizony, nem találtam ennyi hitet más szemekben.

A katona szeme Jézus drága gyöngye, mely neki több, mint széles e világ.

—f.

Az Oltáriszentség öntudatos tisztelete.

QINDJÁRT megmagyarázom, mit értek öntudatos tisztelet, öntudatos szeretet alatt. Öntudata minden embernek van, aki eszével tud élni és az öntudat más szóval annyit jelent, hogy tudom, hogy én vagyok, élek. A kis csecsemő is van és él, de ennek határozott tudatával nem bír, azért ha beszélni kezd, önmagát is harmadik személyben említi. Annak tudata, hogy «én vagyok», hogy «én élek» nemsokára azután felcsillan a gyermek lelkében és a lélek fejlődésével, művelődésével folyton határozottabb, erősebb, élesebb lesz, sőt bizony megtörténik, hogy túltengésbe is átcsap, vagyis mikor valaki nagyon is tudja, hogy él és van és elsősorban ő van. Ezt úgy nevezzük, hogy önzés, önösség, beteges önérzet.

Az így kialakult öntudatot el is lehet veszíteni, hosszabb-rövidebb időre, vagy teljesen. Rövid időre elveszítjük öntudatunkat, mikor alszunk, hosszabb időre pl. erős láz alkalmával és teljesen elveszíti öntudatát az örült. Ezen állapotokat bátran az ember öntudatonkívüli állapotának lehet nevezni.

Ugyebár mindjárt első pillanatra úgy érezzük, hogy öntudatos állapotban lenni *sokkal több, magasabb, tökéletesebb*, mint öntudatlan állapotban lenni. Természetesen előfordul, kivált bűnös, vagy szerencsétlen embereknél, hogy az öntudatos állapotot túrhetetlennek tartják, mint pl. a rossz deák is, mert rémképeivel, vagy a lelkiismeret mardosásaival folyton megfélemlíti és kínozza őket. Az ilyenek sokszor mesterséges eszközökkel: Alkohol, dorbézolás, vagy ami a legrettenetesebb öngyilkosság által szeretnének szabadulni a sehogyan se jó öntudatos állapottól. Egy jó és istenfélő ember, kinek lelkiismerete nyugodt: boldog, mikor öntudatánál van, mert tudja, hogy ebben az állapotban haladhat előre, küzdhet, dolgozhat az örök célért: Isten birásáért. A pici gyermek, az alvó ember és az örült cselekedetei nem esnek beszámítás alá a jó Isten mérlegén, mert nem öntudatosak.

Ezekután, ugyebár, érthető ez a kifejezés is: öntudatos tisztelet, öntudatos szeretet? Nemcsak olyan tisztelet és szeretet ez, melyet öntudatos állapotban művelek és érzek, hanem melyet tudatosan érzek és teszek, vagyis határozottan tudom, hogy kit, miért és hogyan tisztellek és szeretek.

A kis gyermek is, kiből még csak halvány méces módjára pislog az öntudat, köszön, tiszteletet és szeretetet mutat, kezével int: «Pá, pá». Kis karjával átfonja édesanyja nyakát, de ez nem öntudatos, hanem inkább a benne levő ösztön, vagy az utánczás, szokás műve. Sokan ilyen gyermekmódjára gyakorolják a tiszteletet és szeretetet felnőtt korukban is és — sajnos — a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt is. Bejönnek a templomba, térde hajtanak, áldoznak, elolvassák az előírt imákat, de mindezt olyan nagyon pislogó, nagyon gyenge öntudattal. Lehetne ezekre is az Úr Jézus szavait alkalmazni: «Nem tudják mit, cselekesznek!»

Vigyázzunk tehát, hogy minket az Oltáriszentség tiszteletében és az Oltáriszentség közelségében ne ilyen, csupán a szokáson alapuló, félig-meddig öntudatlan, hanem erős, élő, *öntudatos tisztelet vezéreljen*. Legyünk mindig tudatában az Oltáriszentségnek. Tudnunk kell és élénken elgondolnunk, hogy ki van az Oltáriszentségben és hogy minő végtelen kincs az Oltáriszentség.

Ilyenképpen aztán más lesz az egész életem. Már korán reggel nem csupán saját magam létének öntudatára, hanem az Oltáriszentségben az Úr Jézus létének és végtelen szeretetének, jóságának tudatára fogok ébredni. És ezzel a gondolattal és boldogító, vigasztaló tudattal fogom a napot megkezdeni és végigküzdeni. Akkor a város, az egész világ nekem egy szentföld lesz, ahol az utak mindig Jézushoz vezetnek, akit az Oltáriszentségben minden templomban megtalálok. Akkor én a szentáldozásban magam is templommá, tabernákulummá leszek, ahol az Oltáriszentség van az én élő testembe, lelkembe, öntudatomba zárva. Akkor lesznek csak igazán bensőséges, mélységes, édes érzéseim, ha ezzel az öntudattal járok-kelek és erre az öntudatra sokszor ráeszmélek. Akkor nekem a templom nemcsak szép épület és nagy gyülekezőhely, hanem igazán Isten háza, *Jézus háza* lesz. Akkor tiszteletem, viselkedésem, imádságom, térdhajtasom, szentáldozásom ebből a vallásos öntudatból fog fakadni: Szép, épületes, megokolt lesz. Hát még a szeretetem! Milyen égő tűzzel fog fellángolni, valahányszor az Oltáriszentséget látom, rá gondolok, vele közeli érintkezésbe jutok, hiszen az Oltáriszentséget éppen Jézus legnagyobb szeretete hozta létre.

Ilyen élő, öntudatos tisztelettel és szeretettel vették körül a szentek az Oltáriszentséget. Szent Tarzicius tudta, hogy milyen drága kincset szorít kebléhez s azt életénél is többre becsülte. Milyen boldog volt,

mikor életét áldozhatta fel érte. Assziszii szent Ferenc, ha már messziről megpillantott egy templomot, térdre borult s kimondhatlan szeretettel s tisztelettel üdvözölte a templom édes lakóját, az Oltáriszentséget. Szent Alajosnak önmegtagadásába került a Szentségháztól megválni.

Kedves gyermekeim, ilyen legyen a mi tiszteletünk és szeretetünk legdrágább kincsünk: Az Oltáriszentség iránt! *Kriegs-Au Emil.*

Mókusok és rókák.

Rege.

SOHA olyan kis könnyelmű népet, mint a mókusoké! Az igaz, hogy szeretik a tréfát, a dinom-dánomot, a pompás jó elemőzsiát, de eddig mégis túrhetően megvoltak pompás kisogyoróbokros országokban. Csak ne lennének olyan veszekedő, össze nem tartó, hanem százfélé huzó természetűek. Nagy baj származott ebből rájuk! Pedig az országuk olyan volt, mint egy kis paradicsom. Egy hegyoldal, mélyen benne a hegyvidékben, tele voltogyoróbokrokkal és diófákkal. Illatos virágú rétek, tisztások terültek el itt-ott benne, csevegővizű, vígszavú kis tiszta patakok szaladoztak rajta keresztül, mint fényes ezüstcsikok.

A derült kék ég csak úgy nevetett fölöttük, a gerlek meg majd halálra kacagták magukat a fákon, a huncut mókusok, veszekedtek egymásközt. Jaj, de nem sokáig! Mert az egymással veszekedő mókusok esze elfogyott, mint a fogyó hold és a rókákat, melyek eddig ki voltak zárva törvényhozásilag országukból, beeresztették. Persze főként a vastagnyakúak, lomposfarkúak és más ilyen mérgesebb, egyenetlenkedő mókusfaj szavazott a bejövetelük mellett, mert hogy a rókák igen jók és szelidek. A fiatalok el is hitték ezt a mesét, némelyik öregebbje azonban a fejét rázta: Megesznek bennünket a rókák, az lesz a vége!

— Hiába, ők nem olyanok, mint mi, más a természetük.

— Dehogy nem! Szakasztott olyanok — szavalta egy nagy, különösen vastagnyakú mókus. — Csak rájuk kell nézni, milyen vörnyeges a bundájuk, hasonló épen mienkhez és olyan kedvesek, olyan műveltek, mézes-mázos a beszédjük, alázatos a magaviseletük, meg fogják magukat és minket is becsülni.

Jaj, de mi történt? A rókák besurrantak a mókusok országába sunyin, ravaszán és szerényen, aztán pár évtized múlva ők voltak az urak az országban. A szegény könnyelmű kis mókuskák véres könnyeket sírtak, de már késő volt. Még azok is, kik leginkább azon voltak, hogy a rókákat beeresszék: a vastagnyakúak és lomposfarkúak, még ezek is meg voltak ijedve, mi lesz a mókusokkal? Mert egyik fészüket a másik

után foglalták el a rókák, egész csalftok voltak már e ravasz faj birtokában és sok mókus már szomszéd országokba volt kénytelen kivándorolni. Otthon pedig, mókusországban, egészen más világ lett. A mókusok, bár könnyelműek voltak és veszekedő természetűek, de azért alapjában jólelkűek és nemesszívűek. A mókusok fészkeiben ismeretlen volt az erkölcstelenség, a nemtelen, léha életmód. Józan, mértékletes életet éltek, az öregeket megbecsülték, a fiatalokat önfeláldozó gonddal nevelték. Most a rókák mindennek az ellenkezőjét tanították, nem kell becsületesnek lenni, hanem ravasznak, a fiatalok legyenek olyan száhadok, mint a madár, vagyonilag is legyen elv az, hogy aki marja, bírja és ők igen martak, így sokat birtak is. Ezen bajokat tetézte egy nagy háború, mely az országot érte.

Farkasok és más vadállatok törtek a mókusokra, kik, amily könnyelműek voltak békeidőben, olyan vitézeknek bizonyultak a háborúban. Oly vitézül küzdöttek, hogy kezdték az ellenséget kifelé szorítani. A rókák azonban ekkor sem tagadták meg sunyi, ravasz, kapzsi természetüket és ahelyett hogy segítették volna a mókusokat az ellenség ellen, elbujtak lyukaikban, sőt még kárt is okoztak a mókusoknak. De azért nagyban híresztelték, hogy ők milyen vitézek és mily nemes, önfeláldozó jellemek.

— Ó, mit tegyünk? — jajgattak a mókusok — hiszen ez rettenetes! Mi szívesen láttuk őket, hazát adtunk nekik, ők meg most elbujnak, erkölcseinket rontják és mindenképen kárt okoznak nekünk.

Biz ez fogas kérdés volt és nehéz volt reá felelni. Volt, aki azt ajánlotta, hogy kérjék meg a Mindenek urát, változtassa át a rókákat is mókusokká, mások megint azt kívánták, legyen a rókáknak is külön országuk. De ez mind igen bajos volna, ugye?

— Végre mégis az volna a legjobb — mondá egy nagyböles öreg mókus — ha a mi fajtánk összetartana, akkor nem ártana nekünk ezernyi róka sem.

Bizony az összetartás nagy erő! Ezt tapasztalták a mókusok is, mert azontúl szorosan összetartottak, nem veszekedtek egymás között, hanem egyik a másikat segítette. Ekkor a rókák is más hurokat pengettek és nem sanyargatták, nem nyomták el a szegény mókusokat.

Vég világ lett ekkor mókusországban! Mindenkinek megvolt a maga fészke, a maga mogyoróbokra. Ha egy mókust valahol a rókák ki akarták fosztani, régi jussából kikergetni, a mókusok mind összeálltak és nem engedték. Végre is a rókák lassan visszazállingóztak oda, ahonnan jöttek és ekkor lett csak mókusország igazán boldog és virágzó.

Az egyenetlenség tönkretette, az összetartás megmentette őket.

Dr. T. L.-né.

Aranyvér.

Rege.

GYÖNYÖRŰ vidék a selmecbányai hegyvidék. Bérc-bérec mellett, völgy-völgy mellett sorakozik bájos összevisszaságban. Az erdőkből üde illat száll a völgyek vadvirágos, csobogó patakok által körösztülszelt élénkzöld bársonyszőnyegeire. Madárdal csattog mindenfelé; napfény szálldos az ágak, páfrányok közt és csókolja az anyaföldet, mely itt oly rögös, oly köves és mégis annyi gyönyörűbbnél-gyönyörűbb virágot és növényt terem. Meggyógyul itt tán a halálos beteg is és nem csoda, ha messzeföldről felkeresik fürdőit az emberek, hogy itt új egészséget, új erőt szerezzenek maguknak.

Kalló kattog a patakon, zúzza a követ, míg porrá válik. A patak vize mossa, mossa a port, míg felcsillan belőle itt is, ott is egy arany szem. Mert ez a vidék nemcsak a felületén, de a belsejében is aranyos, hanem, sajnos, az arany mind ritkábbá válik... Erről a mizerek népe tehet, mondta egy öreg bányász, kivel Vihnyén találkoztam, egy ottani szép fürdőhelyen. Micsoda mizerek népe? Az, amelyiknek a vére arannyá vált. Mert itt élt valaha egy furcsa apró-cseprő kis nép, ha akarja, elmondom a történetét.

— Hogyne akarnám! Mondja el, kérem — és letelepedtem nála a csöpp kis bányászlakásban.

Tulajdonképen azért mentem oda, mert népies, cifra virágokkal ékes korszókat akartam tőle vásárolni. Volt is ilyen egy pár a pohárszéken, meg virágos porcellántányérok és csészék is. A nap bekandikált a kis ablakon, mely vadszöllőlevéllel volt befuttatva és mindenféle karikákat és ábrákat rajzolt a fehérre surolt padlóra. Nesztelen volt a csend, csak egy rigó füttyengetett az erdőben, melynek szélében a bányász házikója állt. Az öreg megtömté a pipáját, rágyújtott, aztán elkezdett mesélni:

— Valamikor réges-régen, tán még mielőtt a vízözön borította volna el a föld tereit, picit, apró kis nép lakott e tájon, mely akkor sík volt, mint az asztal. Felixeknek hívták őket, vagyis boldogoknak. Ügyesek voltak és fürgék, mint a mókus. Főuruk és parancsolójuk Sztellusz nevű igen szent és hatalmas próféta volt, jószívű ember, de szigorú rendet tartott, mert különben az apró emberkéekkel nem bírt volna sehogysem. Mert a kis huncutok igen kevélyek és lusták voltak és nem akartak sem szótfogadni, sem dolgozni. Sztellusz megróttá őket ezért és így szólt: aki nem dolgozik, ne egyék. Aztán a ti országtoknak törvényei vannak, melyeket meg kell tartani. Tudjátok jól! Első és főtörvény, hogy nekem szót fogadjatok, másik, hogy dolgozzatok. Jaj annak, aki ezt áthágja, azt

én megbüntetem. Erre a felixek lázadozni kezdtek: Mi bizony nem fogadunk szót neked és dolgozni sem akarunk! A szent ember erre megharagudott és így szólt: Nem akartok szótfogadni és nem akartok dolgozni? Ezért büntetés jár ki nektek... és egyetlen varázsszavára az addig igen termékeny síkföldű ország hepe-hupássá, hegyessé-völgyessé változott és nagy sziklák heverték mindenfelé. A felixek népéből pedig a mizerek, azaz nyomorultak népe lett.

Egy ideig meg is javultak, törték magukat a munkában és szótfogadtak Sztellusznak. Azért ez meg is örvendeztette őket azzal, hogy aki sokat dolgozott és fáradott, az kapott tőle időnként egy szép, csillogó aranyérmét. Aki sok ilyen aranyérmét érdemelt ki, azt Sztellusz áthelyezte egy másik vidékre, ahol olyan gyümölcs termett, amitől a törpe is nagy emberré változott át és aztán nem volt többé nyomorult törpe, hanem boldog lakója Sztellusz szép, nagy országának, ahol semmi el nem hervadt és mindenki örökké ifjú maradt. Hanem a mizerek jósága és szótfogadása, sajnos, nem tartott sokáig! Megint csak föllázadtak Sztellusz ellen. Különösen királyuk, az apró, de gőgös Orupusz járt ebben elől. Micsoda? Én egy vén embernek engedelmességek? Nem teszem, még ha még oly szent is! Különben is mi közünk hozzá? Mondjuk ki, hogy ezentúl ő senki és semmi a mi országunkban! Csak azért is aranyból csinálunk bálványt, azt fogjuk imádni és urunknak elismerni, nem őt!

Az apró-cseprő kis törpéknek ez a beszéd nagyon tetszett és csá-kányt ragadva arany után kezdtek kutatni. Össze-vissza furták, hasogatták a hegyeket, de aranyat alig találtak. Ami pár szemerkét mégis kibányászták, megolvasztották és ezüsttel meg ólommal keverve bálványt öntöttek belőle, melynek azt a nevet adták: Lupa. Aztán megint nem dolgoztak, hanem csak mulatoztak, ettek, ittak, táncoltak, duhajkodtak. A király is mennyegzőjét ülte az ország egyik legszebb, legelőkelőbb hölgyével, Vitával, ki amilyen szép, olyan gőgös és gonosz volt. Már előre elhatározta, hogy igen fogja zsarolni a népet és sanyargatni, ahol csak lehet. A mennyegzői menet a Lupa bálvány elé vonult. Elöl a király bíborbársony köpenyben aranykoronával a fején, mellette a szép menyasszony hófehér selyemben, mely tündöklött a gyémántoktól, tizenkét apród vitte az uszályát és háromszáz udvarhölgy követte, mind cifrábbnál-cifrább ruhában. Ők is, meg a király után jövő nagyurak és udvari méltóságok oly gőgösen lépkedtek, mintha ők lettek volna a világ parancsolói. A király aztán odalépett a Lupa bálvány elé, mélyen meghajtotta magát és így szólt: Ó, három ércből alkotott kedves Urunk! Nem kívánunk többé Sztellusznak szolgálni és országába jutni! Ezennel kijelentjük, hogy őt többé nem tiszteljük és úgy tekintjük, mintha nem is léteznék.

Az ő hitvány kitüntetéseit, az aranyérmeket ime, most ide tesszük eléd és neked áldozzuk fel. A mi vérünk és életünk, szabadságunk és akaratunk ezentúl a tiéd, ó, nemes Lupa, ki nem követeled azt, hogy neked szótfogadjunk és még dolgozzunk is. Kedves Vitám, jer, kössük meg frigyünket kedves Urunk előtt.

Erre a szép menyasszony előre lépett, megfogta a király kezét és így szólt: Kössük meg frigyünket, kedves Urunk, Lupa előtt, ki nem parancsol, nem követelődzik, hanem áll némán és magasztosan. Ez a nekünk való Úr. Ime, én meghódolok neki! És egy aranyérmet helyezett a bálvány elé. Utána mindenki odatett egy-két aranyérmet Lupa elé. De nem volt nagyon sok, mert utóbbi időben már kevés jutalmat kaptak igazi uruktól. Amint így rakták az érmeiket, iszonyú vihar támadt és nagy földrengés. Parancsolójuk, Sztellusz, ki nagy bűvész is volt, megjelent és haragosan mondta: Esztelen törpe nép, velem akartok dacolni? Engem akartok mellőzni? Majd megmutatom, hogy mégis én vagyok az uratok!

Erre tűz jött ki a hegyek mélyéből és megolvasztotta az aranyérmeket, de a mizerek népét is megégette. Vérük összekeveredett a megolvadt arannyal és beleömlött a hegység szakadékaiba és mélységeibe, melyet ők csináltak aranykutatás közben csákányaikkal. Ott pedig újra megkeményedett és arannyá lett. És azért van most kevés arany errefelé, mert kevés volt a kis mizerek vére és jutalomaranyérme is. Aztán iszonyú kövek estek le az égből és betemették a mizerek országát. Az a hely ez, melyet «kötenger»-nek hívnak és mely amott a hegyoldalban látszik. A királyné és udvarhölgyei azonban meg nem égtek, hanem odabenn élve maradtak és siránkoznak éjjel-nappal a hegy gyomrában. Siratják a megégett királyt és az elpusztult országot. Könnyeiknek árja összevegyül a hegy gyomrában lévő meleg vizekkel és mint meleg forrásvíz bugyog ki a hegyoldalból. Ha asszonyok megfürdenek benne, meggyógyulnak és megjavulnak ettől a víztől, mely a bánat könnyeitől sós és kesernyés. Mondják, hogy odabenn a bányák mélyén hallatszik is a zokogásuk. Némelyek még azt állítják, hogy a mizerek közül néhány élve maradt és a bányák legrejtettebb zugaiban lappang. De még most is oly gonoszak, hogy becsalják hamis lámpafénnyel a bányászokat elhagyott aknába és azok könnyen odavesznek, ha nem vigyáznak magukra. De én még nem láttam egyet sem.

— Bácsi csak nem hiszi, hogy e rege igaz legyen? — kérdeztem.

— Hiszen ilyen rege elég sok él a nép ajkain, mindenesetre szép tanulság vonható azonban le belőle: A kevélység és engedetlenség súlyos büntetést érdemel...

Ezzel elbúcsúztam az öreg bányásztól. Háza előtt egész a patakig

kis virágoskert terült el. A rezeda és bazsalikom illata összevegyült a ház fölötti hegyoldalán susogó erdő üde illatával. Nincs mása az ilyen fűszeres, friss erdei levegőnek, melyet beszívni valóságos királyi élvezet! A kertben a virágok közt pedig a bányász szöszeke kis unokája gyomlálgatott és közben énekelt valami népdalformát:

Voltam én is király leánya:
A szép gazdag cifra Vita,
Mostan vagyok szegény Sajna.
Idebenn a hegy gyomrában...
Sírátgatom az életem,
Sajnálom a vőlegényem:
Sajna, Sajna, szegény Sajna...

Egy másik leány a szomszédkertből pedig így felelt:

Miért voltál büszke, kevély?
Miért nem engedelmeskedtél?
Fenn hordtad büszke fejedet,
Mostan ontsad könnyeidet:
Sajna, Sajna, szegény Sajna...
Elyelt téged a hegy gyomra:
Sajna, Sajna, szegény Sajna...

— Bizony — mondta az egyik kisleány — szót kell fogadni, ugy-e, Anica?

— Szót ám, atyánknak, anyánknak és az Istent, az Urat imádni és tisztelni kell. De meg is tesszük, ugy-e, Marina?

— Meg, meg, de nem is fogunk a hegy gyomrában sírni...

Aztán tovább mentem Vihnye fürdőbe vezető napsugaras uton, mely mellett kétoldalt szép hársak állnak. Csakugyan egyszerű a boldogulás útja; szótfogadni Istennek és följobbvalóinknak. Mégis, hogy oly sokan meg nem találják, mi lehet az oka ennek? — gondoltam elmenőben. Onnan a kis kertből pedig megint felhangzott az ének:

Miért voltál büszke, kevély?

Antal Margit.

Krisztusarcból Judásarc.

Leonardo da Vincivel történt, a világhírű festővel. Múterme tele volt már a leggyönyörűbb képekkel. Császárok és királyok vettek érte. De ő még valami nagyobbakat akart alkotni, olyant, amilyenhez fogható nem került még ki emberfia kezéből. A világtörténelem egyik legfőnségesebb jelenetét, az utolsó vacsorát akarta megörökíteni.

Sok gondot okozott neki az, milyennek fesse Jézus arcát. Hol talál ő embert, kinek arcán legalább halvány árnyéka rezeg azon másvilági békének és nyugodtságnak, mely a szelíd és alázatos szívű Jézus arcán visszatükröződött. Sokáig, nagyon sokáig keresett mintát az Úr Jézus arcához. Összejárta az egész várost, hogy megtalálja azt az embert, akinek az arca után megfesthetné az Úr Jézus arcát. Végre egy napon valamelyik római templomba lépett s feltűnt neki egy férfiú, aki a szent Szűz oltára előtt összekulcsolt kezekkel, térdenállva imádkozott.

— Megvan — ujjpöngött magában Leonardo da Vinci — kit olyan régen keresek.

Ez a csodálatosan nemesarcú férfi Bandinelli Péter templomi énekes volt. Őt érte a kitüntetés, hogy arca mintául szolgálhatott az Úr Jézus arcának megfestésénél.

Évek multak s jöttek. A kép már teljesen készen volt, csupán Judásnak, az árulónak arca hiányzott még. A festő ekkor valami elvete-mült nézésű embert keresett, hogy Judás arcánál modellje legyen. Járt-kelt, látogatta a börtönöket, a fegyházakat, felkereste a kocsmákat és csapszékeket, de csak nem talált olyan embert, akinek arcán a júdási gonoszság rajzolódott volna. Mélyreható szeme talált mindenkin egy-egy rokonszenves vonást.

Végre nagysokára, valami zsványtanyán egy züllött, gonoszképű emberre akadt, olyanra, amilyent keresett. Arcán nyoma sem volt valami nemesebb érzelemnek. Csak aljasság, keményszivűség és ravaszság rítt le róla. Csunyán nézve sompolygott, mint a határba kivert komondor.

A mord alak Leonardo felszólítására — egy kis szesz reményében — elment a festő műtermébe. Végre tehát meg lehetett kezdeni Judás fejének megfestését.

Több nap óta nézte már Leonardo a zord ember vonásait, aki előtte űlt. Egyszer aztán — ép késő délután volt — hirtelen elállt a művész lélegzete, kiesett kezéből az ecset és ijedten felugorva nézett az emberre.

— Hogy hívják? — kérdé riadt hangon.

— Az én nevem Bandinelli Péter — szólt a válasz.

Min mehetett át az az ember, akinek arcáról egykor Krisztust másolták, végül pedig Judásnak is beillett! Lélek, vigyázz, hogy Isten el ne vegye arcod szépségét.

Budapest.

Rottenbücher Ilonka,
leány-szövetségi tag.

Röptében a nagyvilág körül.

† Vaszary Kolos. Factus est in pace locus eius et in Sion habitatio eius. A béke lett az ő otthona és lakóhelye a mennyei Sion. Ő is elköltözött, mint elköltözik minden. Elköltözött benne nem a bíbornok, nem a primás, nem az érsek, az aranykeresztes, pirosruhás, történelmi díszekkel ékes alak, hanem az ember, a Vaszary Kolos. És épen ez teszi monumentálissá sírkövét, hogy az embernek kijáró tisztelet nem lett nála kisebb a bíbornoknak járó tiszteletnél. Az ő ruhájának a belső ember adott díszet.

Meghatva hajlítja meg hantjánál a szomorúfüzet az Oltáregyesület is, amely az ő kormányzata alatt lett naggyá s tőle a főpásztori jóindulat annyi tanujelét s nem egyszer nagy anyagi áldozatkészségét tapasztalta.

Have anima pia. Kialudt a fénylő, fekete szem. Menj be az örök Pantheonba. Legyen otthonod a béke és lakóhelyed Sion.

Erzsébet királynénk halálának évfordulóján, szeptember 10-én szentmise volt az ő emlékére épült Örökimádás-templomban. Ezen a napon, a magyar nemzetnek évről-évre szívébe nyilal. Drága királynéjáról emlékezik meg, akin először próbálta ki gyilkos szurását az a tör, mely most másodszor támad hátba.

Erzsébet, magyarok fölséges asszonya, mintha a te ártatlanul kifolyt véred kiáltana az égbe, zajló Isonzó hires folyásánál. Tán te véded láthatatlanul Doberdo dörgő síkját s hártod el tőlünk a gyilkos vasat, mely téged oly kegyetlen biztosan talált. Te csukd le a szegény magyar baka szemét, «Wenn die Schwalben weiter ziehen» — mint te szeretted énekelni — mikor előttük megnyilik a vándorlélek új hazája. Te tarts bosszuló pajzsot a zászló felett.

Tragikusan kiszenvedett, drága királynénk szobra, ott áll az Örökimádás-templomban jobbra, mindjárt a bejáratnál. Mintha fogadná az érkezőket, hogy elvezesse őket, be a márványos szentélybe.

Vezesd be legendás nagyasszony a magyar nemzetet is, a boldogság templomába, a jobb jövő fényes szentélyébe.

A nemzeti áldozatkészség szobra. Ragyogó őszi napon avatta fel Budapesten a haza bölcséről elnevezett téren hazánk első főpapja nemzetünk áldozatkészségének szimbolumát, egy az igazságos Mátyáskorabeli közvitét ábrázoló tölgyfaszobrot. Egyszerű faszobor az egész, de előtte örök időközön keresztül kalapemelve fognak elmenni a hálás utódok. A leleplezésnél ott volt a hivatalos Magyarország. A hercegprimás tán még sohasem beszélt úgy a nemzet szívéből, mint ennek a szobornak alapzatán, mely hivatva van arra, hogy lecsókolja a vérrózsákat és elsimítsa a borongó gondokat bánatos családok homlokáról.

Úgy áll ott, mint a feszület — a primás remek szavai szerint — amely mellett nem lehet érzéketlenül elmenni. E szoborban Magyarország sebzett lelke sajog. Magyarok, ne menjetek el mellette az irgalmas szeretet áldozata nélkül.

Farkas Géza.

OLTÁREGYLETI ÉLET.

Budapesti országos központ.

Szeptember 10-ike boldogult Erzsébet királynénk emlékének volt szentelve. A szentmisét reggeli 9 órakor mutatta be érte az Oltáregylet, melyen a tagok közül számosan résztvettek.

Szeptember 13-án tartotta a központi Oltáregylet Vaszary Kolozsért, elhunyt volt főpásztoráért a gyászistentiszteletet. A nagymiséét dr. Hannauer István apát mondotta, papi segédlettel.

Október 4-én 9 órakor szentmise mondatott az Oltáregylet alapító igazgatójáért, Trautwein Jánosért.

Október 10-én, a hó második vasárnapján tartja az Oltáregylet

közös istentiszteletét. Délelőtt 8 órakor közös szentmise, közös szentáldozással. Délután 1/46-kor szentbeszéd és ünnepies áldás.

Október 11-én délután 4 órakor a választmány ülést tart.

Október 18-án d. u. 4 órakor terjesztőnöi ülés.

Október 22-én, a templomok felszentelésének ünnepén d. e. 9 órakor nagymise, d. u. 1/46-kor szentbeszéd és ünnepies áldás.

Október 30-án este 7 órakor a családok felajánlása Jézus szent Szívének. Akik ezen felajánláson résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek az Oltáregyesület központi házában IX. Üllői-út 75. sz. alatt.

Munkaórák: 1-én kezdődnek a szokásos munkaórák a szegény templomok segélyezésére és az oltáregyesület kiegészítő kórháza javára. Az Oltáregyesület munkaterme a hét minden napján nyitva lesz 1/23-tól 5-ig a következő beosztással: hétfőn a Virgo Reparatrix I. csoportja, kedden a Virgo Reparatrix II. csoportja, szerdán a fájdalmas Szűz kongregációja, csütörtökön a szent angyalok kongregációja, a pénteki főmunkaórán az Oltáregyesület és Keresztény Anyák Kongregációja, szombaton a szent Anna kongregáció. Ezen munkaórák alatt konferenciák fognak tartatni és pedig minden hónap 1-ső hétfőjén, 2-ik keddjén, 3-ik szerdáján, minden péntekjén és 4-ik szombatján.

Hangos élet lüktet az Örökimádás szárnyépületeiben. A megnyílt iskolai évvel megelevenedtek a termek, megkezdődtek a kongregációk, munkába léptek az eucharisztikus szövetségek. Fel-felhangzik az ének a kongregációi kápolnában és zajos gyermekhad rajzik a lelkesi irodában, ezernyi apró ügygel, ujságokért, érmekért kopogtatva. Közbe felhangzik a kőművesek kalapácsának zaja, akik lépcsőt készítenek le a suterrainba. Pezseg, csobog az élet. Nem is lehet az másként az élő vizek zúgása mellett.

Augusztai főhercegnő ő fensége, mint már nem egy ízben, ismét meglátogatta a központi oltáregylettől az Örökimádás-zárda épületében fenntartott katonai kórházat. A fenséges vendég melegen érdek-

lődött a sebesültek állapota után, sokakat megszólításával tüntetett ki, érmeket és képecskéket osztogatott közöttük. A napsugár szokott oly kedvesen besütni a nyitott ablakon, mint amily lelket vidító volt a fenséges asszony látogatása.

Mozi és vetített képekkel kísért hittani előadás volt szeptember 21-én az Oltáregylet katonai kórházában nagyobb csoport gyógyultán távozó katona számára. Nincs párja annak a leleményességnek, amellyel a kedves anyák mindenfélét kitalálnak a sebesültek nemcsak testi, hanem lelki ápolására is. A hasznosnak a kellemessel és neveltetővel való oly ügyes összeállítás volt ez a búcsueste, amely bizonyára még sokáig megmarad a derék katonák emlékezetében.

Visszapillantás. A fát is nehezen lehet a földből kiemelni, amely mély és szétágazó gyökereket vert abban. Mennyivel nehezebb tehát a lélek elröppenése, amely ezer meleg szállal volt valahová fűződve. Dr. Tiefenthaler Józsefnek, az Örökimádás-templom négy éven át páratlan buzgalmú és önfeláldozó lelkesének távozása, a szó szoros értelmében olyan volt, mint szent Pál búcsuzása Miletusból: könnyek árja között.

A hívők áldott jó atyjukat, az Oltáregylet agilis és ügyes munkását veszítette el benne. Meghatódva intünk neki búcsút és kérjük az eget Urát, hogy áldása és ereje kísérje őt továbbra is életének útjain. Salve, salve.

Kalocsai Fő-Oltáregylet.

A kalocsai Oltáregyesületbe, mint egyházmegyei központba iratkoztak 1914. évben: Bácsalmásról 14, Fajsztól 2, Hajósról 22, Kalocsáról 18, Keserőtelekről 1, Keczelről 22, Kishegyesről 19, Miskéről 35, Monostorszegegről 7, Nagyfénnyről 144, Öregcsertőről 2, Prónayfalváról 4, Tornyosról 11.

1915. év első felében Bácsalmásról 10, Hajósról 22, Kalocsán 14, Kishegyesről 198, Kossuthfalváról 1, Monostorszegegről 18, Nagyfénnyről 179, Szilberekéről 9, Tornyosról 2.

IRODALOM

Szenvedések iskolája. Irta: Zsigovits Béla dr. Budapest. Szent-István-Társulat. A vallás szóljon a fájó szivek megvigasztalására, angyalujjak simogassák a vasvágta földi sebeket. Szükségünk van a vigasz szavaira, szükségünk van lelki erőre. Erőt ad a gyengéknek, olajat és bort öntöget a sebekre ez a kis füzet. Bárcsak minél többen olvasnák egy gondolkodó fő és érző lélek munkáját. Látszik, hogy alapos tanulmányok és átgondolások gyümölcse. A számos írótól való idézés meggyőz bennünket róla, hogy szerző a kérdést súlyos tekintélyek szavaiban is igyekszik bemutatni. Logikus felosztását dicsérhetjük. Első részében megmagyarázza, érdemes-e szenvedni és meggyőz bennünket, hogy a szenvedésekben magasztos nevelőerő és jellemképző hatalom van, melyet felismer a kereszténység, tanít a Szentírás. Második részében feleletet ad, hogyan viselkedjünk a szenvedés éjszakáján. Mint a jó orvos, kipróbált receptet ad elénk.

Időszerű, okos művecske, tömeges terjesztésre alkalmas s méltán sorakozik a háborús irodalom jobb termékei közé.

Ackermann Kálmán.

Tábori levelek. Az Élet kiadóhivatala hazafias és nemes hivatást teljesít, amikor újabb nyolc tábori levéllel jelenik meg a keresztény magyar olvasóközönség előtt. Dr. Vass József, Toma István, dr. Mester János, dr. Tóth Tihamér, Kriston Endre és Paksy Gáspár közölnek ez újabb levelekben vigasztaló, lelkesítő keresztény szeretettel és hazafias buzgalommal telt gondolatokat. Ajánlani merjük e füzeteket mindazoknak, akiket a napjainkban dúló borzalmas istenítélet lesújt, mindazoknak, akik kedves hozzátartozóikért bánkódnak, sírnak, remegnek és aggódnak.

Felhívjuk azonkívül a katonai kórházak nemesszívű ápolónőinek és látogatóinak is a figyelmét e füzetekre. Nem gondolom, hogy a sebesült katonáknak érdekfeszítőbb és egyben hasznosabb olvasmányokat lehetne adni. Vigyünk e levelekből sebesültjeinknek!

A füzetek beszerezhetők az Élet kiadóhivatalában (I., Fehérvári-út 15. sz.) és a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében (Kecskeméti-utca). Egy-egy füzet bolti ára 14 fillér.

Kálmán György.

Központi oltáregyesületi érem.

Hivatalos oltáregyesületi érem. Kapható: Oltáregyesületi iroda. Budapest IX., Üllői-út 77. Egy darab ára ezüst kivitelben: 2.60 korona. Alumínium kivitelben: 90 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr. Gamauf István.

Regnum Marianum

ifjúsági lapjaink új évfolyamai a kezdődő iskolai évvel most indulnak meg.

A Zászlónk

a magyar ifjúság havi folyóirata. Mindent felölel, ami a diákéletet gazdagíthatja és megtölti a diák lelkét nemes tartalommal. Előfizetési ára egy évre 2 korona.

A Zászlónk Diáknaptára

a diáktudományok rövid foglalata. Irodalmi, fizikai, technikai, földrajzi, művészeti, történelmi újdonságokat, humort és ismereteket vegyesen ad. Ára 1 K 50 fillér. A Zászlónk előfizetőinek 1 K 10 fillér.

A Nagyasszonyunk

a fejlődő magyar leányok havi folyóirata. Tanít, nevel, szórakoztat, de mindig a komoly szeretet hangján. Előfizetési ára egy évre 4 korona.

A Kis Pajtás

a kis fiúk és kis leányok kezébe való. Havonként kétszer jelen meg, tele versekkel, komoly és vidám mesével. Előfizetési ára egy évre 4 korona.

Az összes lapok kiadóhivatala:

BUDAPEST, VII., Damjanich-utca 50. sz.

Mutatványszámmal szívesen szolgálnak.

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papíron:

Vászonkötés 4 K — f.
Bőrökötés, vörösvágás, tokkal 5 * — *
Bőrökötés, aranyvágás, tokkal 6 * — *

Műnyomó papíron:

Vászonkötés, vörösvágás ... 4 K 50 f.
Bőrökötés, vörösv., tokkal ... 5 * 50 *
Bőrökötés, aranyv., tokkal ... 6 * 50 *

REMÉNYSÉGÜNK

1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamal
meg kaphatók egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Borjúbőr-kötés, aranyvágás,
párnázva, kazettával 8 K 50 f

Japán papíron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörösvágás ... 4 K 50 f.
Bőrökötés, vörösvágás, tokkal 6 * — *
Bőrökötés, aranyvágás, tokkal 7 * — *
Borjúbőr, párnázva, kazettával 9 * — *

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál
Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvétell

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.